

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemam veljá: Za celo leto predplačan 15 glđ., za pol leta 8 glđ., za četrt leta 4 glđ., za en mesec 1 glđ. 40 kr.
V administraciji prejemam veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in veljá tristoletna petič-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 13 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 187.

V Ljubljani, v sredo 18. avgusta 1886.

Letnik XIV.

Stari vek in naš; svet je premajhen postal.

Kakor žabe okoli luže, tako tiče narodi okoli sredozemskega morja, rekel je Platon. In res vsa zgodovina starega sveta se je sukala ob obalih sredozemskega morja. Feničanje, Grki, Kartaginci in Rimci so kretali po bregovih tega morja in od tod prodirali so dalje, dočim jim je bila notranja zemlja treh starih delov ali čisto neznana ali le malo znana. Tudi ob preselovanju narodov je vse tiščalo le v dežele ob sredozemskem morji; oznanovalci križa pa in pozneje privrženci polumeseca niso bili zadovoljni le z deželami ob tem morji, marveč so prodirali v dežele dosihmal neznane. Odkar je bila Amerika najdena in pot okoli Afrike otvorjena, se je to pre naredilo. Kupčija in meč sta si iskala novih potov, Evropa je postala ljudem pretesna, vabila jih je Indija in nje bogastvo, mikal jih je novo najden svet in njega zlati rudniki. Portugizi in Španjolci so pot pokazali a za njimi so prišli drugi evropski narodi in si iskali onkraj velikega oceana in atlantskega morja bogastva in dežel. Iz Tira, Aleksandrije, Kartagine in iz Sirakuz so šle nekdanj kupčijske ladije in prevážvale blago deželam ob sredozemskem morji. Feničarji so se upali preko ožine Gibraltarske v veliki ocean, a sedaj hodijo ladije iz Lisabona in Kadiza, iz Londona, Amsterdama, Hamburga itd. preko oceanu in prinašajo zlata in srebra iz Amerike, žlahnih dišav iz Indije evropskim narodom.

Razprtija in vojska, ki nastane v Evropi, razširja se potem tudi po drugih delih sveta, in v Aziji in Ameriki stojé si sovražno nasproti podložniki držav, ki so med seboj v vojski. Vojske ne ostanejo več v enem delu sveta, marveč se tako rekoč po vsem svetu vodijo, nasproti pa tudi razpori, ki tam nastanejo, zbudé ali vsaj pospešujejo tudi vojsko v Evropi.

Tako se je začelo že ob času vojske, ki jo je imel Filip II., španjski kralj, z Nizozemci. Tako se je godilo pozneje v vseh vojskah, ki so jih imele evropske države med seboj; vojske niso ostale le v tistem delu sveta, kjer so začele, marveč čutili so po vseh delih sveta tem več, čem bolj so bili narodi zvezani in navezani drug na drugega po kupčiji. Kar so bile nekdanj dežele ob sredozemskem morji za kupčijo in ob vojskinem času za predmet bojev, to je bila sedaj vzhodna in zahodna Indija. Iz Egipta je hotel Napoleon Angleže vničiti. Nekaj jih je vendar še mudilo in zadrževalo, namreč daljava, a tudi to je zginilo, ko so iznajdli parno silo in jo začeli rabiti za gasilno moč pri ladjah. Sedaj je zginila daljava, tudi vožnja po morji ni bila več toliko zavisna od vetrov, kakor nekdanj, ko so poznali le jadrnice. Ob kratkem rečeno, svet je postal Evropejcem pretesen in za zabavo se nekteri vozijo iz Angleškega v Island, drugi gredó na lov v Afriko ali v Ameriko.

Govorili smo včeraj od političnih prijateljstev, ki se sklepajo iz koristolovja, a zopet iz tega vzroka razdirajo, in prejšnji prijatelji stojé si sovražno nasproti. Govorili smo o največi vlasti na zemlji, to je o ruski državi, omenili pa tudi, kako da je sedaj poglavitno vprašanje našega časa, in najvažnejša zadeva, da je prav za prav os, okoli ktere se vse na svetu suče, tekmo vanje ruske in angleške države. Oboje držav gleda ali posrednje ali neposrednje, da

gospodari vsem drugim narodom, ali po poti diplomatske prijaznosti ali prevage. Rusija in Anglija dobro znate, kaj hočete in tudi kako hočete, dasiravno se na Angleškem vlade menjujejo, vendar za slavo Britanije je vsaka brez razločka, dasiravno si je morda v nekterih vprašanjih navskriž.

Tekmujete pa Rusija in Anglija ne le v Evropi, kjer s pazljivim očesom gledate na gibanje narodov na balkanskem poluotoku, ter obe skrbno poprašujete, kako se počuti bolni mož ob Kravjem brodu (Bosporus); s puško v roki in z napetim petelinom stojite si nasproti v osrednji Aziji v Turkestanu in Afghanistanu, da, srečujete se že v Tihem morji blizo poluotoka Koreje in Japana, ter se skušata druga pred drugo za boljše morská pristanišča, tako so zasedli Angleži port Hamilton, a Rusi vtrjujejo mesta ob tem morji. (Port Lazarev i. dr.)

Iz daljne Azije, še 700 verst nad Blagoveščenskem, ima ruski list „Nov. Vrem.“ zanimivo pisanje dné 25. maja, iz kterega vzame „Pet. Ztg.“ naslednje vrstice: „Pri nas imamo sušo, gojzdi gorijo in od dima se komaj vidi. Amur je postal plitev, brodarenje se je vstavilo, le še po reki Nečajani je nekaj vožnje. Blizo pri nas, le eno verst od Ignasine, so Kitajci ob reki Amur mesto postavili, tam je 700 mož pehote in 100 mož konjice. Odkar je ponehalo na Šeltugi iskanje zlata, so Kitajci ob rekah Amur in Argun 1200 verst na dolgo postavili na vsakih 20 verst stražnice, ob Amuru se je naselilo 150.000 mož in so izpeljali brzozav od Pekinga do Aigun-a in od tod poleg Amurja do Šeltuge. V Sungari imajo 40.000 mož in njih poveljniki pravijo, da so vsak čas pripravljeni za vojsko. Odkar so se pri nas začele naselbine ob Amurji, niso popravljali ceste, ki je preko goratih krajih do Blagoveščensk-a in dalje na Haborovsko. Ob vojski nas lahko ločijo od te poti, in potem smo pa brez vse pomoči izročeni Mandžuriji in Koreji; na vsacega med nas pride po 100 sovražnikov. Od Irkutska in Petrograda smo v jeseni in spomladi po 2—3 mesece ločeni in poleti ne morejo 1—2 mesece ladije zarad suše pluti, z eno besedo, brez pomoči smo. Naša oblast stori, kar more, a v Petrogradu nas morajo podpirati, ker od nas dobivajo 5000 pudov zlata. Ali poznajo v Petrogradu nevarnosti, kterim smo izpostavljeni? Za progo od Bajkala do Vladivostoka se potrebuje najmanj 80.000 mož in preden pride pomoč iz Ruskega, morajo vojaki v Vzhodni in Zahodni Sibiriji biti mobilizovani.

Za Rusijo je vzhodno vprašanje tukaj, a ne na Bosporu. Prav lahko bi bilo, ko bi se zasedla Mongolija, Mandšurija in Koreja od Kuldse do Porta Lazarejevega, potem bi bili mi varni, ko bi 150 mož varovalo mejo 4000 verst na dolgo, a ne kakor sedaj 15.000 verst dalje. To pa je drago in ni brez nevarnosti. Podmorje stane že sedaj 100 milijonov rubeljev. — „Nov. Vr.“ dostavlja, da je to pretirano, a zadnje desetletje se je vendar tam mnogo na slabo obrnilo. Kitajska diplomacija se je zbudila, tega so se prepričali Francozje in Angleži, in se bode tudi mogla Rusija prepričati. Pa varovati deželo, ki ima komaj 100.000 stanovalcev, z armado 150.000 mož, to ne gré, in se tudi s zlatom, kolikor se ga tam dobi, ne plača. Kitajcem nekaj zemlje vzeti to tudi ne gré, ker ne bodo je radi dali, posebno pa Mandšurije ne. „Nov. Vr.“

pa priporočuje drugo sredstvo, ter misli, da mora zoper Kitaj delati diplomacija. Nekako resnično je to, da je Kitaj središče vzhodnega vprašanja. Kitajcem na pête stopimo, ako se zedinimo z Japanom, Francoskim in Angleškim; a mi pa tudi nasprotno lahko storimo, ter Kitaj varujemo zoper te države. To ali ono je mogoče in zavisno od tega, v kaki razmeri smo do teh vlasti. A to je neogibljivo potrebno, ob Amuru in v Pekingu morajo biti državniki, ki dobro vidijo in umejo svoj dobiček.

Politični pregled.

V Ljubljani, 18. avgusta.

Notranje dežele.

Tri skupine so dandanes med *nemško-konservativci*, kterih vsaka svojo pesem poje in meni, da bi bilo tako najbolje za bodočnost nemških konservativcev, kakor si to ona misli. Prva skupina je, o kateri smo že večkrat govorili — Lienbacherjeva — ki se hoče od dosedanje desnice popolnoma odtrgati in na lastne noge postaviti. Kaj da o tej mislimo in kaj da Tiroleci mislijo o njej, je našim čitateljem že znano. Druga skupina pravi: le skupaj ostanimo, kakor smo do sedaj bili, toda zahtevati moramo strogeje, kar nam gré! Tretja skupina je pa za to, da bi se ne le nihče več ne odcepil od Hohenwartovega kluba, kdor se k nemško-konservativcem prišteva, temveč naj bi se še vsi tisti vanj povrnili, ki so do sedaj zunaj njega brez pravega vodnika okoli tavalji. Ta skupina ima gledé na druge dele Hohenwartovega kluba še najbolj pametne nazore, ker ne dela na propad sedanje večine državnega zbora, temveč jo skuša še okrepcati. Le tega naj nemško-konservativci nikdar ne pozabijo, da bo sedanja večina v državnem zboru le toliko časa na konji, dokler bo edina; kakor hitro se bo pa jela cepiti, bo tudi bolj in bolj zgubljala svoj vpliv. Tedaj ne bo dolgo, da jo bo levica nadkrilila. In prav sedaj je trenutek, ki za razcep desničarjev ni prav nič ugoden; kajti grof Taaffe sam na sebi konservativizmu ni ravno nasproten. Kdo pa nam je porok, da se bo liberalcev branil, če bi videl, da mu konservativci tu in tam nasprotujejo. Kaj pa še le njegovi tovariši? Ali niste čuli prav te dni govorice, da se Taaffejev kabinet na levo nagiba. Morda to ni res; res je pa, da ji ni nasproten, sicer bi bilo že marsikaj drugače zlasti na šolskem polju.

Ravnateljstvo *avstro-ogerske banke* hoče še v poslednjem trenutku pokazati, da ima življenje v sebi in da tako rekoč rajši prostovoljno že sedaj stori, kar bo pozneje na podlagi novega štatuta storiti moralo. Več novih podružnic namreč misli napraviti; 10 jih bo ustanovilo tostran, 18 pa onostran Litave, toraj vseh skupaj 28. Zakaj da bodo Ogri zopet boljši kos dobili, ne vemo. Čehi so si mnogo prizadevali, da bi se jim pristop k denarju pri avstro-ogerski banki naloženemu omogočil, pa menda ne bodo toliko dosegli, kolikor bi bili radi imeli. Tista je pa banki samo namignil in dejal: Mi bi še nekaj bankinih filijal potrebovali in že jih je 18 določenih, če prav je kulturni razvoj tostran Litave ves drugačen in večji memo onega pod krono sv. Štefana in enako je tudi prebivalstva pri nas mnogo več, kakor na ogerskih tleh. Omenjenih 10 podružnic razdelilo se bo tostran Litave tako-le: 5 jih bo prišlo na nemške mesta Graslitz, Gablounz, Krems, Leitmeritz in Neutitschein; ostalih 5 pa med Slovane v Chrudim, Jičín, Kolín, Ogersko Gradišče in Suczovo. To je toraj nekaka milost, ktero banka kar sama po sebi deli; morda misli s tem odbiti strogeje zahtevanje, s kterim se bodo Čehi oglasili pri razpravi o novem štatutu. Kakor čujemo, jih bodo pri tej zahtevi deloma tudi nemški-konservativci podpirali.

Deloma, smo rekli, kajti o tem nemško-konservativci nečejo kaj prida slišati, da bi se tudi v Pragi glavno ravnateljstvo avstro-ogarske banke vstavilo; pač pa jih bodo podpirali pri zahtevi, da se na bankovcih njihova veljava tudi v češčini označi, da dobé česka mesta še več podružnic.

Ker smo se vže z dvema resolucijama pečali, ki jih je napravil učiteljski shod na Češkem, smatramo si za svojo dolžnost objaviti danes tudi še tretjo prav tam sklenjeno o **preosnovi učiteljske**. Gledé teh so sklenili: 1. Pri izobraževanju bodočih učiteljev po c. k. učiteljskih naj se ne dela nikak razloček med učitelji namenjenimi ljudskim, in med onimi meščanskim šolam. 2. Večja pozornost naj se obrača v bodočnost na izgojevalne vednosti in pedagogiko, kakor se je po učiliščih to dosedaj godilo. 3. Treba bode skrbeti, bodi si s pomnožitvijo razredov na vadnicah ali pa s pomnožitvijo poslednjih samih, da se dá učiteljem prilika praktično priučiti se poučevanja. 4. Poskušnje sposobnosti, raztezajo naj se v bodočnosti le na podučni jezik, na praktično preskušnjo iz pedagogike in na znanje šolskih postav. 5. Posamičnim učiteljem naj se na spričevalo sposobnosti ne zapiše niti, kako da je sposoben in ne kako da je opravil v posamičnih predmetih, temveč le „sposoben“ ali „nesposoben“. To se zdi učiteljem za to potrebno, da ljudje do tega ali onega učitelja vže ne bodo dobili slabih presodkov, še preden ga poznajo. 6. Za glavne učitelje po učiteljskih nastavijo naj se le take slavnoznané učiteljske moči, o katerih se vé, da so že več časa s pridom na kaki ljudski šoli delovale.

Vnanje države.

Poročila o razmerji med **Avstrijo, Rusijo** in **Prusijo** so prav različna in si dostikrat nasprotujejo. „Kreuzzeitung“ pravi v dopisu z Dunaja, da so tam močno zadovoljni o sprejemu nadvojvode na ruskem cesarskem dvoru; nadvojvoda Karol Ludovik ni imel političnega poslanja, a ostal je tam še po sestanku cesarjev v Gostincu, kar ima opomniti, da prijateljstvo med ruskim in avstrijskim in med ruskim in nemškim dvorom tudi po tem sestanku ni ponehalo. — Drug list, „Nationalzeitung“, pravi, da sta se avstrijski in nemški cesarjevič bolj poprijaznila in podpisala dogovore zaradi prihodnosti. — Petrogradski „Sviet“ pa pravi, oziraje se na obiskovanje nadvojvode Karola Ludovika, Rusija in Avstro-Ogarska se lahko razumete, a poglaviti pogoj bi bil, da bi jenjala zveza med Avstro-Ogarsko in Prusko. Kaj je resnica? Trocarska zveza še obstoji, vladarski dvori so si še prijazni, a ljudstva ne tako. Diplomacije pa bi radi povelje svojih vladarjev in želje ljudstev v soglasje spravili in tako na vse strani vstregli.

Med **Avstrijo** in **Francosko** je v najnovejšem času mržnja vedno bolj očitna. Narastla je vže tolikanj, da so francoski pouličniki avstrijske romarje na francoski zemlji zasramovali. Francozi se povsod štulijo za najbolj olikane ljudi celega sveta; ali pri Bogu, tako postopanje malo, jako malo olikanosti kaže. Avstrijanci so prišli kot ptujci, kot gostje v francosko mesto Lyon in dolžnost, ki jo ne le krščanstvo, temveč tudi olikanost zapoveduje, je v takem oziru gostoljubnost, ali če že ta nikakor ni mogoča, pa vsaj strpljivost do ptujcev. Francozje so se v tem obziru vže dvakrat pregrešili, tako pregrešili, da človek ne more nobene prave vere več imeti v njihovo olikanost. Pač pa se jim ne more odrekati nekaka zunanja pobeljenost, s katero svet mamijo; kakošni da so pa v resnici, so pa ravno kar pokazali. V prvič so se pregrešili nad spoštovanjem gostoljubnosti pri ranjkem šanjskem kralju, ko se je svoje dni — predlanskem je bilo nekako o tem času preko Pariza iz Nemškega domu vračal in so ga v Parizu z mačjo godbo sprejeli in drugo jutro zopet sprejeli. Letos se je pa prav tako avstrijskem romarjem godila. Vzrok je menda politična prijaznost, ki jo ima Avstrija z Nemčijo; v resnici pa to zasramovanje avstrijskih božjepotnikov v Lyonu nima političnega temveč verski pomen. Najbrž so framasoni vsega tega krivi in za njih denar je podkupljena mladina na Lyonskem kolodvoru žvižgala in se božjepotnikom grdo pačila. Francozje dobro vedó, da katoliška Avstrija z luteransko Prusijo nikdar ni bila prijateljica in nikdar ne bo, naj si tudi politična Avstrija in politična Prusija noč in dan prijateljstvo obetati. In ta stran jih tudi nikakor ni v srce pekla, pač pa verska navdušenost, ki je avstrijske katolike gnala v deželo, kjer se ravnokrat framasonstvo na daleč okoli šopiri in tej je veljalo zasramovanje. Nič ne de, zasluženje je še tem večje!

Nemci na **vzhodno-Pruskem** in na **Poznanskem** so od kraja bili zadovoljni, ko so slišali, da je namenjenih 100 milijonov za povzdigo kmetijstva na Poznanskem. Mislili so, da jim bode vlada odkupila njih zemljišča in da bode iz teh naredila naselbine. Ko sa pa slišali, da to ne pojde tako in da je zemlja, katero imajo, že v dobrih rokah, so bili vsi nekako poparjeni, a še bolj, ko so slišali, da s samoprodajo „žganja“ ne bode nič. — Vlada dalje želi, da bi za dela le jemali posestniki nemške delavce, a tudi iz tega ne bo nič, ker nemški delavci ne bodo mogli tekrovati s poljskimi, ki delaje za manjšo plačo. Tudi od razširjenja nemškega jezika si posestniki, malo obetajo; Poljci, ako le količkaj nemško znajo, gredo proti zahodu — med Nemce, kjer so bolj plačani; tem bolj se je

tega bati, ker iz Rusko-Poljskega sedaj ne bode več delavcev. — Nemci se toraj od kraja ne veselé izvršitve teh postav. — Ko bi vlada storila to, kar je svetoval Windthorst, naj pomaga posestnikom — poljskim in nemškim brez razločka, bi bilo to drugače.

Ali se nam bo letos mir ohranil? To je vprašanje, ki političarje prav tako zanima, kakor čitatelja samega in borjancu tu pa tam prav tako pripravlja dolge noči, kakor velikemu trgovcu. Pa tudi raven kmetič v nedeljo popoldne v kaki senci rad povpraša mestnega človeka, če ravno nanj nalleti, sicer je pa tudi sosed dober, ki časnike prebira: kaj se mu zdi, ali bo vojska ali ne? Oče, čujte! Iz vsega, kakor tudi se sedaj na Ruskem, Francoskem in na Balkanu k hudi uri pripravlja, menda ne bo drugzega, kakor nekoliko vrišča — po časnikih. Francozje, kakor Rusi vse preveč ropotajo, kakor da bi na kaj resnega mislili. Vse, kar se bo vsled tega zgodilo, bo vznemirjenje javnega mnenja; to bo pa tudi vse. Le na Francosko se ozrimo, s čim da se ondi sedanji minister brati — rudečkarji so! S temi v današnji Evropi ne bo kaj prida opravil. Na Ruskem je tudi mnogo ropota in zakaj? Da bi se nihilistov pozornost iz Rusije na inostranstvo obrnila! Iz vsega pa sledi, da vojske menda ne bo. Če bi Francozje ali Rusi res mislili na boj, bi več delali in manj govorili. Tako je pa prav narobe. Vpitja po časnikih je silno veliko, priprav in resnobnega dela pa ni še nič posebnega opaziti.

Velika Britanija je sedaj bolj ognjeniku, kakor pa mirni državi podobna. Volitve so sicer minule, pravo življenje v parlamentu, kjer bo letos čudovito pokalo, pričelo se bo pa še le meseca novembra in že tedaj je prav lahko mogoče, da se konservativni Salisbury-jev kabinet razbije ob liberalne robove Gladstoneove stranke. Vsaj Gladstone je pred nekaj dnevi brzojavno naznanil mestu in svetu, da se gré sedaj, ko nima posebnega opravka, nekoliko hladit in okrepčevat za dōbo jesenskih meglá. Gladstone se kljubu svojemu porazu prav dobro počuti, ker dobro vé, da ne bo dolgo, ko se bodo zopet vse liberalne frakcije zjedini v eno samo skupino in tedaj bodo pa zopet nove volitve, posebno za Irce pomenljive. Dioskura Hartington in Chamberlain bota Salisbury-ju takoj hrbet obrnila, kakor hitro bota le količkaj upanja imela do zmage pri bodočih volitvah, na podlagi katerih mislita zopet liberalen kabinet sestaviti. Te prekucije na Angleškem trajale bodo tako dolgo, dokler se na Irskem ne napravi red, kakoršnega Irca zahtevajo.

Turčija se približuje Rusiji, v kratkem se bode sklenila turško-ruska pogodba za gotove slučaje, tako vé povedati „N. fr. Presse“ iz Carigrada. Ako je to sploh verjetno, pomeni to toliko, da si Rusija išče zaveznikov zoper Angleže; turški cesar, kterega imajo mohamedani v Aziji za kalifa (poglararja vernih), bi vtegnil vendar kaj koristiti Rusom, ako ne bode koristil, pa vsaj ne bode škodoval, kedar bode prijatelj.

Nemiri v Belfastu so menda sedaj pri kraji, odkar so vojaki mir naredili; vpraša se vendar-le, kdo je kriv vsemu temu? Belfast je glavno mesto v grofiji Ulstru, to je tisti protestantki del Irskega, ki se je zmirom najhuje vstavljal zoper pravično ravnanje do Ircev. Prebivalci v Belfastu so bili zmirom zoper Gladstone-ja in njegov Homeruleosnovo, posebno jim je bilo občutljivo, da je bil v njihovem okraji voljen privrženec „Homerule-bill“. Silovitosti ni nihče drug kriv, kakor prvi državni blagajničar lord Randolph Churchill, ki je pred volitvami protestante javno skliceval naj primejo za orožje in naj raje začno domačo vojsko, nego da bi se podvrgli Homerulovcem. Tega res ni bilo treba veljevati prebivalcem v Belfastu, pripravljali so se za domačo vojsko — in boj se je pričel. Gladstone je podlegel, a zato se protestanti niso zmenili, hotli so se znositi nad katoliki, in ker redarstvo tega ni dopustilo, so se z njimi bili, tolkli in streljali. Da je mož Randolph Churchill vendar-le mogel postati državni kancler, je pač slabo spričalo za konservativno vlado na Angleškem. „Voss. Ztg.“ pa potrdi v dopisu iz Belfasta, da bi bili napadovalec orangisti iz Belfasta ter pravi: Protestantje so zahtevali odzvanje tujih policistov, ki so bili po večem katoliki, rekli so (protestantje) da so ti porazumljeni s katoliško druhalijo in so streljali med vstajnike. — No, še le potem bi prišlo do pravih nemirov, ko bi irsko policijo odmaknili in bi bili katoliki brez vsacega varstva izročeni protestantom. Takoj, ko se je zvedelo, da se pripravlja taka peticija, so katoliki temu vgovarjali. 6. avgusta, kakor pové telegram, so se zbrali katoliki pod predsedništvom škofa, in so sprejeli resolucijo, v kateri so vgovarjali zoper odzvanje mirovnega sodnika in zoper umikanje redarjev, ki so bili tje poslani v pomoč; ako bi se namreč zgodilo to, je nevarnost ne le za imenje, temuč tudi za življenje katolikov. Nemira so krivi protestantski delavci v pristanišči, in zgodilo se je iz strankarskih namenov, iz sovraštva do katolikov. Še celó unijonistični časopisi morajo priznati, kaka nevarnost za deželo so taki izgredi. Naj se, tako pišejo „Times“, protestantje le izgovarjajo, da so bili izživani, a nihče jim tega ne verjame, kajti spadajo k lojalni stranki, hvalijo se, da so privrženci krone, in imajo večino za-se, toraj se jim ni treba bati katolikov.

Izvirni dopisi.

Iz Loškega Potoka, 17. avgusta. Danes zopet raztelesila je zdravniška komisija dva mrliča; oba sta umrla za akutno azijsko kolero, vsak še ne v 24. urah. V komaj 8 dneh imamo 4 mrliče. Flaek, ki je kolero k nam prinesel, živel je 5 dni; vsi drugi umrli so še ne v 24. urah. Danes smo v en grob položili: Blaža Jeraja, pobarovalca klóbnukov iz Cerkelj na Gorenjskem, in Špelo Mikulič, 79 let staro devico, iz Travnika. Poslednja se je izrazila, da je že dve koleri prestala, a tretja jo bo vzela, in bilo je tako. Še ne v 24. urah bila je mrlič. Kolikor jih je zbolelo za kolero, toliko tudi na nagloma umrlo. Ena sama ženska, ki je tudi zbolela za kolero, bo menda rešena. Bojimo se pa vsak dan novih napadov in novih žrtev. Bog se nas usmili!

Iz severnega Pohorja, 17. avg. (V sršenovo gnezdo Marnberških nemčurjev) dregnili je dne 10. t. m. tukajšnji naš najmlajši Slovenec, gosp. Filip Streicher, ko je bila volitev okrajnega cestnega zastopa, v kterega je bil poleg družih tudi on izvoljen. Imenujemo ga pak najmlajšega Slovenca zato, ker je še le pred par meseci stopil iz lastnega prepričanja na našo stran, dasi tudi je že cesarja davno odslužil, kjer si je tudi nabral nenavadnih vednosti, ter bil kot velikoposestnik pravi ponos maloštevilnih naših nemčurjev. Toda, kaj se zgodi? Kdor po lastnem zasledovanju in po prepričanju vesti resnice išče, jo najde, tako tudi gosp. Streicher, ki je, komaj da je prečital lanskega leta knjige družbe sv. Mohora in pred meseci jel prebirati tudi Vašega „Slovenca“, postal tudi odločni Slovenec, ki tudi (kar je še največ vredno) svojega prepričanja nikjer ne skriva, marveč se poteguje za Slovence, kjer se le prilika ponudi. Za to premenbo prepričanja pak še Marnberški nemčurji niso vedeli, in bil je zopet izvoljen po vskliku v cestni zastop, češ: on je naš. Ali — oj groza! Komaj je bila volitev končana in so se spravili volilci na pivo, izpovedal je Streicher odločno svojo prepričanje, izpovedal težnje Slovencev in tudi ta prevrat v svojem mišljenju, kterega je znal s tako temeljitimi dokazi zagovarjati, da mu nobeden prav nič oporekati ni zamogel. Splošno strmenje! Je li res mogoče, da se prepričanja kar čez noč rodé?! In tako govori on, o katerem smo bili dosihmal uverjeni, da je — naš!

Res, to je bil za nemčurje hud udarec. In kakor tarna propadli dijak na koncu šolskega leta: o zakaj se jaz nisem bolje učil! so tudi jeli tarnati nemčurji: ah, zakaj smo ga vendar v ta zastop volili?! In vsi so bili polni srda nanj. — Vsaj vendar še Graška tetka „Tagesposta“ ne pozablja vdrihati po Slovincih in na ta evangelj tudi Marnberški nemčurji sveto verujejo; no, tu pa se pojavi človek, ki še v kljub temu hoče vendar-le Slovenec biti! Ni li to narobe svet?

Kaj pak Ribniški Nemci? Njih političnih doslej velemožev imamo v Ribnici le — tri, namreč: zlahtnokrvni J. „von Gasteiger“, Tommasi in pseudonym Pfeifer. Tudi tem postopanje Streiharjevo ni všeč kajti po zmožnostih in vednostih presega ta daleč vse druge. Bil je tudi njihov, se vé, pa tudi sedaj še zahaja v njih družbo, toda le vsled tega, da tudi njim resnico pové. Lahko mu je očitati renegetstvo g. Tommasiju in Pfeiferju, kajti oba sta le posilo-nemca, in sicer eden laške, drugi slovenske krvi; potrebno pa se mu vidi pojasniti čestokrat tudi g. Gasteigerju, da ni vse zlato, kar n. pr. kak Schönerer, Weitlof, Wurmbbrand i. dr. v kakem zboru pové. S prepričevalnimi svojimi dokazi in vednostmi pridobil bo še sčasoma kterega od teh, kajti Tommasi je itak že večkrat djal, da on pristopi tjekaj, kjer bo večina, če tudi je nekje v šali djal: „In der slovenische Himmel werde ich schon nie aufgenommen werden.“ — Pa prepričauje rodí prepričanje in priznati moramo, da smo mi Slovenci tukaj z gospodom Streiharjem veliko pridobili!

„Živio!“ toraj gospod Streihar! Le tako naprej brez ozira ne na desno, ne na levo, po glasu svoje vesti in razsodnosti uma in ne bo nam se treba biti v skrbi, koga naj v bodočih volitvah vsemu okraju za kandidata postavimo. Impozantna postava, dar govornišva, a nad vse pak prijazno in poštenjaško vedenje njegovo, pridobilo je že itak doslej srca vseh njegovih znancev in v plodonosnem delovanju za Slovence pridobilo si jih bo še tolikanj več. — Kot vzgled njegovega dobrega srca naj navedem samo en slučaj: V Ribnici imajo sedaj poseben odbor, voljen za to, da čuva, kakó se z župniku v

porabo prepuščenim posestvom, z obilnimi gozdi, gospodarji, kateri po navodu c. kr. glavarstva v Sl. Gradu tudi določuje, koliko dreves se sme na leto iz jednega orala posekati. To obstoji že kake 3 leta. Ker je pa gosp. župnik Maks Globočnik že star in posebno letos tolikanj bolehen, da le z največjim trdom še v cerkev zamore, se je razvidilo, da je število dovoljenih dreves premajhno in prosil je g. Streiharja, naj on pripomore, da se jih bo dovolilo vsaj za zdaj nekaj več. On je tudi obljubil in pri dotični seji tudi dokazal, da je to potrebno, pošteno in pravično, ako se dokaj let med nami delujočemu g. župniku če ne poboljšek, vsaj primerno preživljenje v starosti zagotovi. — Pa bilo je bob v steno. Predlog je prišel na glasovanje in ker je po nesreči še dveh odbornikov manjkalo, ni tudi zadobil potrebno večine, ter bil zavrnjen. To dela g. Streiharju sedaj opravičeno veliko jezo, ker zna čutiti s trpečimi in bi jim rad pomagal, ako bi tolikanj protivnikov ne bilo. Ali, če povprašate za mnenje ostale farane, dali bodo gotovo vsi gosp. Streiharju prav, kateremu, od Slovencev srčno pozdravljenemu, kličemo: Na zdar! na mnogaja leta!

V Lurdu, 14. avgusta ob 7. uri zvečer. Poplačan je ves trud, dopolnjene so naše želje, ktere so nas semkaj gnale! Došli smo na svetišče, kamor se ozira današnje dni ves katoliški svet. Iz Lyona smo se odpeljali 13. avgusta (petek) zjutraj ob 1/2 6. uri. Dasiravno je to mesto zgodovinske silno imenitno, kajti ondi sta se obhajala dva cerkvena zbora (l. 1245 in 1274); čeravno smo tamkaj imeli v četrtek (12. avgusta) prvo skupno božjo službo s sv. obhajilom; dasi so se nam dajale v poljubovanje svetinje sv. Janeza Krstnika, sv. Jerneja in srce — veliko srce sv. Vincencija Pavlanskega; čeravno smo slišali v Lyonu nemško pridigo, v kateri je profesor na ondašnji univerzi proslavljal naše spričevanje za sv. vero; dasi smo gledali ondi krasne umotvore človeškega duha — bili smo vendar veseli, da smo se mogli ločiti od prebivalstva, ki je nas mirne romarje sprejelo tako surovo. Vozili smo se poleg reke Rone mimo mesta Avignon, kjer so papeži kraljevali od l. 1305 do 1378, po krajih, kjer je sicer rodila vinska trta, zdaj je pa vsled trtne uši, že deloma obledela. Po nekod je pozdravljalo ljudstvo z duhovniki nas romarje. Proti 4. uri popoldne pridemo v primorsko mesto Cette (ob sredozemskem morji); prenehleja smo imeli za dve uri. Ta čas porabim, da si vmazano mesto, kamor dohaja baje največ ogerskega vina, nekoliko ogledam. Proti 7. uri zvečer odriremo v Tuluz, kamor dojdemo ob 2. uri po polnoči. Na Tuluzkem kolodvoru čakamo do 4. ure zjutraj (soboto 14. t. m.); tu gremo vsi v jedno najkrasnejših cerkev na Francoskem, v cerkev sv. Saturnina. Po sv. maši si ogledamo krypto pod glavnim altarjem, kjer je sbranjen trn iz krone našega Gospoda Jezusa Kristusa, glava sv. Tomaža Akvinskega, pa veliki ostanki teles šestih sv. apostolov. Ob 8. uri zjutraj se začne zopet neizmerno mučna voznja, ki je prenehala ob 1/2 4. uri popoldne, ko smo došli v Lurd, po katerem smo vsi tako silno hrepeneli. Brez daljnega počitka obiščem kraj, kjer se je prikazala brezmadežno spočeta Devica Marija. — Zdravi! J. Ž.

Domače novice.

(Rojstni dan) presvitlega cesarja praznoval se je po včeraj napovedanem programu. Zjutraj na vse zgodaj jeli so pokati topovi c. kr. topniškega kornega polka št. 13 na Ljubljanskem gradu, spodaj po mestu svirala je pa godba c. kr. 97. pešpolka budnico. Ob 8. uri je bila sv. maša v sredi drevoreda proti Kozlerju v navzočnosti vojaških dostojanstvenikov in obilo družega ljudstva. Vojaki in veterani so stali v vrstah na travniku za Kolizejem tik železnice. Godba 17. pešpolka je svirala med sv. mašo tik šotora, in 97. pešpolka na travniku pri začetku in koncu sv. maše, ko so jenjali vojaki streljati, med tem so tudi topničarji na Gradu streljali. Po sveti maši je bil „Te Deum“ in potem se je podelil blagoslov z Najsvetajšim pri altarju ljudstvu, potem pa tik travnika vojakom. Ko je bilo vse končano so vsi vojaki in veterani defilirali ob sviranju obeh godeb. Ob 10. uri je bila pontifikalna sveta maša v stolni cerkvi, ktere se je načelnštvo vseh tukajšnjih uradov in oblastnij vdeležilo. Tudi pri pontifikalni sv. maši

gromeli so na Gradu topovi. Popoldne ob 1/2 2. uri so poslednjič zagromeli, kedar so zbrani častniki po generalovi pozdravici trčili na „mnogaja leta“ previtlega cesarja.

(C. kr. g. deželni predsednik baron Winkler) pripeljal se je včeraj popoldne v Ljubljano praznovat rojstni dan presvitlega cesarja. Ob tej priliki daroval je 200 gl. Ljubljanskim revežem in sicer tako, da 100 gl. pride revežem na dobro, po 25 gl. pa Elizabetišči, deški sirotničnici, otroški varovalnici in dekliškemu zavetišču.

(Imenovanje.) Kontrolor na Ljubljanskem Gradu, gospod Anton Marković, postal je dirigent ondi.

(„Slavec“) vabi vse svojo gg. pevce najljubneje k pevskim vajam, ktere bodo jutri četrtek in soboto večer (druge pa kot po navadi v ponedeljek in sredo) v pevski šoli „Glasbene matice“; za bližajoči se koncert dne 5. septembra, ter prosi, da se jih obilno vdeležé.

(Huda ura s ploho) napravila se je danes popoldne proti 2. uri. Dež je lil, kakor iz škafa, gromelo in bliskalo se je pa, kakor bi bil moral biti sodnji dan. Žalibog, da ni ostalo brez nesreče. Treščilo je na močvirji v Črno vas. Koliko je pogorelo, nam še ni znano.

(Nova podružnica c. k. kmetijske družbe s sedežem v Logatcu) se ima ustanoviti. Zarad tega sklican je shod kmetovalcev na prihodnjo nedeljo, to je, na 22. t. m. popoldne v Dolnji Logatec. Pri shodu, kateri bo popoldne ob 4. uri v šolskem poslopju v Dolenjem Logatcu, zastopal bo c. kr. kmetijsko družbo tajnik g. Gustav Pirc. Gospodarje Logaškega okraja opozorujemo na ta shod.

(Prestavljen je) g. dr. Franc Škofic, c. kr. okrajni sodnik Mokronoški v Škofjo Loko; za c. kr. okrajnega sodnika v Črnomelj pride pa c. k. okrajne sodnije pristav v Ilirski Bistrici g. Pavel Juvančič.

(Zlati križec s krono) dobil je nadzornik ženske kaznilnice v Begunjah gosp. Anton Zadnik v priznanje zvestega in vspešnega službovanja.

(Ustanovitev zadrug v Logaškem davčnem okraju.) Dne 5. in 6. t. m. zborovali ste za davčni okraj Logaški ustanovljeni zadrugi obrtnikov. Pri tem zboru sklenila so se zadržna pravila, izvolilo se zadržno načelnštvo in določile se zadržne doklade za l. 1886. V zadržno načelnštvo sta bila izvoljena: 1. iz zadruge gostilničarjev, mesarjev, klavcev drobnice, trgovskih in prostih obrtov, Josip Smole, gostilničar in lesotrtec v Dolenjem Logatcu; 2. iz zadruge rokodelskih in dopuščanih obrtov (izimši gostilničarje in mesarje) Franc Verbič, krojač v Gorenjem Logatcu.

(Nova cesta) čez Gorjance je dodelana in se je danes teden (v sredo) slovesno izročila javnemu prometu.

(Duhovske spremembe v Krški škofiji.) Zlatomašniki so 31. julija postali č. gg. Kassolnig Karol, Knecht Anton in Majar Matija. Mnogaja leta! — Za župnike sta imenovana č. gg. Kuess Mat. za Trbiž in Lipic Franc za Hörzendorf (Gorica), Huter Janez star. za faro Vogrée. — Za provizorje prideta č. gg. Krištof Andr. v Mičice, Ritzinger Dom. v Šent Lorenc pri Reichenau. — Za kaplane grejo č. gg. novoposvečenci: Asslinger Mih. v Spital, Jungwirt Karol v Motnico. — Umrli je dne 6. t. m. č. g. Vidue Josip, knezo-škofijski svetovalec in špiritual v Celovcu. Naj v miru počiva. — V Lourdes romajo iz Koroškega č. gg. Marinčič Janez, dr. Milar Anton, profesor Koch Josip in dva kmeta iz fare M. D. pri Prevaljah, g. Lečnik Franc in Kolenc Janez.

Narodno gospodarstvo.

Mlekarska zadruga v Ljubljani.

(Dalje.)

Tako bi § 1 izražal namen društva, ki je: s skupno prodajo mleka in mlekarskih pridelkov zagotoviti živinorejcem zanesljivo prodajo, kupcem pa zanesljivo zdravo in nepokvarjeno blago;

§ 2 določuje sedež zadrugi;

§ 3 razpravlja pogoje sprejema v zadržno, ki so: slehern samostalen kmetovalec more stopiti v zadržno, ki se zaveže, v zadržno vedno pošiljati mleko od vsaj 5 krav;

§ 4 določuje o zložitvi ustanovnega kapitala, ki se spravi skupaj iz vplačil družnikov, ki vplačajo deleže, in sicer na pr. od vsake krave po 30 gold., toraj, kdor jih ima 5, 150 gold.

Ker ima zadruga potrebo ustanovnega denarja, s katerim uredi glavno ali središčno mlekarno z vsemi potrebnimi aparati in pohištvo, razumno je, da morajo družniki zložiti po deležih ustanovno svoto, ktera nekako tudi jih veže, da vstrajajo v zadrugi, sicer bi najmanjša nepovoljnost jih odločila, da bi popustili zadržno. Ti deleži se ali takoj vplačajo ali pa v obrokih, in prodati se smejo deleži le drugim kmetovalcem, ki so že družniki ali imajo sposobnost do sprejema.

V § 5 navedene so dolžnosti družnikov: na pr.: 1. družnik mora toliko deležev, kolikor ima krav oglašanih, prevzeti in vplačati; 2. mleko od oglašanih krav le zadrugi pošiljati; 3. izpolnovati vse določbe društvenih pravil; 4. sprejemati po izvolitvi mu naloženih opravil itd.

Občni zbor ima pravico:

1. Voliti ravnateljstvo;
2. določevati nakupovanje uprave ali izpeljavo stavb, kar nad 500 gold. stane;
3. pregledati ali odobriti račune;
4. določevati način razdelitve skupila za mleko;
5. sprejemanje in izključenje družnikov itd.

Ravnateljstvo sestavljeno je iz načelnika in 4 odbornikov, ki se volijo za dōbo enega leta, smejo biti zopet izvoljeni, pa tudi morajo obraniti se izvolitvi za naslednji dve leti. Ravnateljstvo vodi vso kupčijo z mlekom in se udje menjavajo v nadzorstvu uprave. Ravnateljstvo sprejema v službo potrebne delavne moči, določuje ceno mleku in izdelkom in oskrbuje vsa kupčijska opravila.

§ 10. določuje o pošiljanju mleka.

Družniki so zavezani vse mleko od oglašanih krav redno in pošteno pošiljati zadrugi in ne sme noben družnik poleg še prodajati mleko od drugih krav v mestu. Ta določba ima namen zabraniti, da se ne snujejo iz lastnih družnikov tekmovalčja podjetja. Red mora biti povsod.

§ 12. določuje način računjenja.

Koncem leta sklenejo se računi z družniki. Glavni računi z vsemi prilogami imajo se vsakteremu družniku poslati na dom z vabilom k obnemu zboru, ki razpravlja o računu in ga odobri, ter odobreni račun ima še potem 14 dni biti na razpolago družnikom, ki smejo ugovarjati in te ugovore pismeno izraziti ravnateljstvu, ktero mora izreden občni zbor zopet sklicati, ako je le pet družnikov vložilo ugovor proti temu letnemu računu. (Razvidi se toraj, da imajo družniki največjo pravico do računov, toraj se ni bati, prekanjenja.)

Družniki dobivajo potem izplačane svoje deleže; sicer pa more družnik takoj po preteku prvih 8 dni, ko je pričel pošiljati mleko, dobiti predplačila na račun primerno množini vposlanega mleka.

Važen je način določitve vrednosti mleka, ktero se ceni po vsebini tolašče. V ta namen sklepa slehern mesec ravnateljstvo račune na podlagi kupčijskega vspeha, koliko pripada na en liter mleka. Zato se štirikrat v mesecu mleko od slehernega družnika preiskuje, na vsebino tolašče in sicer se preiskuje specifična teža mleka z gostomerom, smetana z Chevalierovim kremometrom. Kot pravilo velja, da ima mleko pri 15° C. topline imeti specifične teže od 1.020 do 1.033. Posneto smatra se ono mleko, ktero še 3% tolašče nima.

(Konec prih.)

Telegrami.

Trst, 17. avgusta. Od včeraj pa do danes opoldne zbolelo je tukaj 18 oseb za kolero, 7 pa umrlo. Na Izoli jih je za kolero obležalo 7, v Poreču 1.

Berolin, 17. avgusta. Tukajšnji magistrat odklonil je vdeležiti se Budapeštanske dve-stoletnice.

London, 18. avgusta. Uradno. Vlada je sklenila, da ne bo takoj umaknila mejne komisije, ker razprave z Rusijo gledé določitve meje blizo Oksusa niso še končane. V nedeljo bo velikanski shod v Trafalgarju, na katerem bo ljudstvo zahtevalo, da naj se obsojeni social-demokrat Williams izpusti.

Tuji.

16. avgusta.

Pri **Malicu**: Max Lichteneker, uradnik, z Dunaja. — Matija Ringelsen, trgovec, iz Budapešte. — Janez Brusy, potovalec, iz Grana. — Šviglin, Koščica, Horwatič, Hoch, J. Valjavec, D. Valjavec in Kripetič, pravniki, iz Zagreba. — Franc Reissmüller, ravnatelj, iz Haasberga. — A. Macerata, trgovec, s soprogo, iz Trsta. — Anton Bolf, zasebnik, iz Reke.

Pri **Stonu**: P. Bročk, trgovec, iz Berolina. — Evgen Kunrati, zasebnik, s soprogo, iz Švice. — Pater Leopold Haeker, župnik, iz Purka. — Alex Eutambio, trgovec, iz Rogatea. — Ivana Juvaente in Ivana Looker, zasebnici, iz Postojne. — Dr. Ferd. Zeissler, zdravnik, iz Bleda. — Rihard Malnegraf, poročnik, iz Trsta. — Jos. Heinrich, uradnik, iz Trsta. — Dr. Alex Lanzi, uradnik, z družino, iz Trsta. — Amalija Stecher, trgovčeva soproga, iz Trsta. — S. Krass, zasebnik, s hčerjo, iz Trsta.

Pri **Bavarskem dvoru**: Hofbauer, potovalec, iz Gradca. — Konrad Janežič, pravnik, iz Kamnika. — Josip Watova, posestnik, iz Rožice.

Pri **Južnem kolodvoru**: Marija pl. Posko, zasebnica, iz Linea. — Janez Enoch, zasebnica, iz Rateč. — Mihael Rustia, z družino, iz Trsta. — F. Baccarich, zasebnik, iz Reke.

Pri **Avstrijskem caru**: Rudolf Pogutz, zasebnik, s soprogo, iz Trsta.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje		Veter	Vreme	Mokrina na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
17.	7. u. zjut.	734-12	+13.8	brez v.	megla	3-00
	2. u. pop.	732-39	+25.6	sl. vzh.	del. jasno	
	9. u. zveč.	731-77	+18.6	brez v.	oblačno	

Zjutraj oblačno, čez dan jasno, zvečer se je pooblačilo; ponoči in zjutraj ob pol 7 dež. Srednja temperatura 19.3° C., za 0.3° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafovo poročilo.)

18. avgusta.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	85 gl. 60 kr.
Sreberna " 5% " 100 " (s 16% davka)	86 " 50 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	121 " " "
Papirna renta, davka prosta	102 " 30 "
Akcije avstr.-ogerske banke	870 " " "
Kreditne akcije	280 " 60 "
London	126 " " "
Srebro	— " " "
Francoski napoleond.	9 " 99 1/2 "
Ces. cekini	5 " 92 "
Nemške marke	61 " 70 "

Zahvala.

Povodom rojstnega dne Njega ces. in kralj. Apostolskega Veličanstva mi je preblagorodni gosp. c. k. deželni predsednik Andrej baron Winkler izročiti dal dve sto goldinarjev, od katerih je 100 gl. namenjenih Ljubljanskim ubožcem, po 25 gl. pa tukajšnji cesarice Elizabete bolnici za otroke, varovalnici malih otrok, deškemu sirotišču in dekliškemu pod vodstvom gospé grofice Sofije Auerspergove stoječemu sirotišču.

Izročujoč te zneske njihovemu blagemu namenu, potom javnosti izrekam najudanejšo zahvalo za patrijotično darilo naklonjeno ubožcem stolnega našega mesta.

V Ljubljani 17. avgusta 1886.

Župan: Grasselli.

Zahvala.

Povodom prevzvišenega rojstnega dne Njega Veličanstva presvitlega našega cesarja in kralja mi je visokorodni gospod deželni glavar na Kranjskem, Gustav grof Thurn-Valvassini izročiti dal petdeset goldinarjev za tukajšnji mestni ubožni zaklad.

Usojam si to velikodušno darilo javno oznanjati z izrazom najiskrenejše zahvale.

V Ljubljani, 17. avgusta 1886.

Župan: Grasselli.

Naznanilo in priporočilo.

Udano podpisani dovoljujem si prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu naznanjati, da se moja

knjigoveznica

od 10. maja t. l. nadalje nahaja na sv. Petra cesti števil. 6, nasproti gostilne pri „Avstrijskem cesarju“. Priporočam se vsem, da me v novem stanovanju podpirati blagovolijo, kakor so me do sedaj. Skerbel bodem naročnikom vselej naglo in dobro postreči. Priporočam se prečastiti duhovščini za prevezovanje „Missale Romanum“, „Brevirjev“ in vseh družih liturgičnih knjig; učiteljem in čitalnicam za vezanje šolskih in knjižničnih knjig; uradnikom in županijam za vezanje uradnih knjig. Vnanjim naročnikom pripravljem sem pri večjih pošiljavah povrniti vožne ali druge stroške; Ljubljanskim naročnikom pa, katerim čas ne dopušča zaradi oddaljenosti tu sem priti, pridem ali pošljem sam po delo, naj mi le po dopisnici ali kakor si bodi, naznanijo dan in uro, kdaj da pošljem, ali pridem po delo. Vedno bodem pripravljen, vsako, tudi najmanjše delo prevzeti in ga ročno izvršiti. Konečno se priporočam tudi še za galanterijska in kartonažna dela z zagotovilom nizke cene in ličnega dela.

Z odličnim spoštovanjem

Fran Dežman,
bukovec.

(7)

Kupujte srečke

pgrebne družva

„Marijine bratovščine“.

Društvo Marijine bratovščine in Ljubljani napravi

dobrodelno loterijo,

katero namen je

ustanoviti zavetišča „Marijinega doma“,

kjer bodo imeli ostareli in onemogli ter zapušeni ljudje zavetišče in vsjo oskrbnost brezplačno.

Ta loterija je z odlokom vis. c. k. finančnega ministarstva dne 21. septembra 1885, št. 28.606 dovoljena.

Osnovana je na podlagi 50.000 srečk po 50 krajcarjev, ki bodo zadele 2000 dragocenih in vsakemu koristnih dobitkov v skupni vrednosti 5000 goldinarjev. Vsaka pet in dvajseta srečka gotovo zadene.

Srečkanje bo v Ljubljani 1. decembra 1886 v pričlo vladnega zastopnika.

Srečke imajo na prodaj; Na Poljanski cesti: trgovka Marija Ojstriš, na cesarja Jožefa trgu: Urbasova trafikar; v Špitalskih ulicah: Majerjeva trafikar; na Mestnem trgu: trafikar Svatek, trgovec Turk in zlatar Sparovic; na Starem trgu: trgovec Blaznik in Ribič; na sv. Petra cesti: pri društvenem načelniku Regaliju, v brivnici Bukovnikovi in knjigovez Fr. Dežman; v Kolodvorskih ulicah: puškar Dimic; na Marijinem trgu: trgovec Bušar; v Slovskih ulicah: trafikar Prosenčeva; v Šelenburgovih ulicah: trafikar Čitalnici; na Dunajski cesti: trafikar Bolč in Blaž ter trgovec s pohištvo Dogan; vrh tega mnogi poverjeniki družbe sv. Mohorja. (11)

Na prodaj je

70 veder dobrega vina,

belega in črnega, lasten pridelek 1885, prav poštenega Dolenjca iz Trške gore pri Krškem. Več o tem se pové Janez Bob v Kostanjevici na Kranjskem.

Homeriana-čaj,

po zdravnikih priporočeno, izvrstno sredstvo proti

bolezni na pljučih in na vratu (jetiki, naduhi in bolezni v krlju [Kehlkopf]).

Iznenadljivi so vspehi! (33)

Knjižica o tem razpošilja se zastonj.

Zavitek čaja velja 1 marko 20 vinarjev.

Edino pravga ima

A. Wolfsky,

Berlin N., Weissenburger-Strasse Nr. 79.

Podpisani naznanjam, da sem jako priljubljeno knjižice za mladino, pod naslovom:

„Knjižnica slovenske mladine,“

katere je spisal, predelal in založil Iv. Tomšič, c. k. učitelj na vadnici, prevzel v svojo zalogo ter se vsi trije zvezki, ki so do zdaj prišli na svitlo, po navedenih cenah vedno dobivajo v moji zalogi in sicer, knjižica:

Dragoljubci, spisal Ivan Tomšič, mehko vezana 18 kr., trdo vez. 26 kr.

Peter Rokodelčič, spisal Iv. Tomšič, mehko vez. 30 kr., trdo vezana 36 kr.

Sreča v nesreči, spisal Janez Cigler, mehko vezana 32 kr., trdo vezana 38 kr., popolnoma v platnu 55 kr.

Gledé na to, da so te knjige jako lepe vsebine, da so prav solidno vezane in olepšane in da se je cena znižala, priporočajo se najbolj za šolske knjižnice, za družine in za raznovrstna darila. (3)

Matija Gerber,

(Jos. C. Gerber)

Založna trgovina s papirjem
knjigoveznica,
Ljubljana.

Št. 7888

Razglas.

(2)

Iz zdravstvenih ozirav prepo-vedalo se je do preklica v političnem okraju

Postojnskem
obdržavanje letnih in živinskih semnjev.

C. kr. okrajno glavarstvo v Postojini,
dne 16. avgusta 1886.

Izbran obseg nekterih posebno izbornih del

bogoslovne književnosti.

<i>Brenscheid</i> , Die sociale Bedeutung der kath. Kirche	—74	<i>Klofutar</i> , Svete listne bukve katoliške cerkve ali razlaga in dejanska obravnava vseh listov, ki se berejo ob nedeljah in zapovedanih praznikih celega leta	2.—
<i>Brück</i> , Lehrbuch der Kirchengeschichte	6.70	<i>Kosec</i> , Krščansko katoliško naravoslovje	—80
<i>Brucker</i> , Die geistlichen Exereitien des hl. Ignatius	1.35	— Spovednik in njegova služba	1.20
<i>Cerkveni govornik slovenskiga duhovstva</i> za vse nedelje in zapovedane praznike skozi leto, I. tečaj	2.20	<i>Melcher</i> , Neunundneunzig Pastorationsbriefe an einen Pfarrer, 2 zvezka	3.72
<i>Chaignon-Mitterrutzner</i> , Betrachtungen für Priester oder: „Der Priester geheiligt durch die Übung des Gebetes“, 5 delov	1.20	<i>Müller-Widemayr</i> , Volks-Predigten, II. zvezek: Festtags-Predigten	2.40
<i>Deharbe-Schneider</i> , Examen ad usum cleri	1.24	<i>Müller</i> , Theologia Moralis, 3 zvezki	9.—
<i>Dubois</i> , Der praktische Seelsorger	2.17	<i>Rudiger</i> , Geistliche Reden, I. zvezek	2.—
<i>Einspieler</i> , Jedro katoliškega nauka	—80	<i>Scaramelli</i> , Anleitung zur Ascese, 4 zvezki	10.54
— Krščanski nauk:		<i>Schäfer</i> , Bibel und Wissenschaft	2.23
Blagoslovila	—50	<i>Scheeben</i> , Herrlichkeiten der göttlichen Gnade	1.86
Varuj se hudega	—80	<i>Schleiniger</i> , Muster des Predigers	5.20
Stori dobro	1.60	<i>Schlör</i> , Clericus orans atque meditans, vezano	1.50
<i>Einspieler-Mraz</i> , Šolske katekeze:		<i>Schmitt</i> , Erklärung des mittleren Deharbe'schen Katechismus, 3 zvezki	9.30
za prvence	—40	<i>Schneider-Lehmkuhl</i> , Manuale sacerdotum, Ed. X. Schwetz, Theologia fundamentalis seu generalis, Ed. VII.	4.—
za višji razred	1.20	— Compendium theologiae dogmaticae, I/II, Ed. II.	6.—
<i>Flis</i> , Stavbinski slogi, zlasti krščanski, njih razvoj in kratka zgodovina z dodatkom o zidanji in popraviljanji cerkv. V tekstu 145 slik in 40 tabel s 305 slikami	6.50	<i>Stöckl</i> , Das Christenthum und die modernen Irrthümer	2.79
Knjigo imamo tudi v ličnih in solidnih vezih.		<i>Steto pismo stare in nove zaveze z razlaganjem poleg nemškiga, od apostolskiga sedeža potujeniga sv. pisma, ki ga je iz Vudgate ponemčil in razložil dr. J. F. Allioli, v 6 debelih zvezkov vezanih . . . . .</i>	16.—
<i>Funk</i> , Opera patrum apostolicorum, 2 zvezka	11.16	<i>Tapphorn</i> , Verwaltung des Buss-Sakramentes	2.48
<i>Gury</i> , Compendium theologiae moralis	5.77	<i>Thalhofer</i> , Erklärung der Psalmen	5.95
<i>Jungmann</i> , Theorie der geistlichen Beredsamkeit 2 dela	7.44	<i>Toussaint</i> , Rette deine Seele	1.86
<i>Keller</i> , Hundert St. Antonius-Geschichten	—62	<i>Vering</i> , Lehrbuch des Kirchenrechtes, 2 zvezka	8.68
<i>Kist</i> , Exempelbuch für Priester u. Volk, 2 zvezka	5.20	<i>Zollner</i> , Bibliothek für Prediger, 7 zvezkov	21.08
<i>Klofutar</i> , Commentarius in epistolam s. apostoli Pauli ad Romanos	2.—	<i>Zupančič</i> , Duhovno pastirstvo I/IV.	3.80
— Commentarius in evangelium s. Joannis	2.—		
— „ „ „ s. Matthaei	2.—		

Prav tako nam je vedna skrb za točno izvrševanje naročil na knjige, ki niso tu omenjene, katere tudi na ogled in izbero jako radi pošiljamo. (5)

Katoliška Bukvarna

v Ljubljani, stolni trg št. 6.